

คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๑. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมือง พ.ศ.

๒. หน่วยงาน : กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓. เหตุผลและความจำเป็นในการตรากฎหมาย

ประเทศไทยไม่มีกฎหมายเฉพาะเพื่อคุ้มครองพันธุ์สัตว์พื้นเมือง ซึ่งเป็นทรัพยากรพันธุกรรมที่มีความสำคัญต่อความหลากหลายทางชีวภาพด้านพันธุ์สัตว์และความมั่นคงทางอาหาร ดังนั้น เพื่อเป็นการคุ้มครองพันธุ์สัตว์พื้นเมือง และเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแล และใช้ประโยชน์จากพันธุ์สัตว์พื้นเมืองอย่างยั่งยืน จึงจำเป็นต้องตราร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมือง พ.ศ.

๔. วัตถุประสงค์และเป้าหมายภารกิจ

๔.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายภารกิจ

- (๑) เพื่อให้เกิดการคุ้มครองทรัพยากรพันธุกรรมสัตว์อย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม
- (๒) ส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรพันธุ์สัตว์พื้นเมืองอย่างยั่งยืน
- (๓) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการทรัพยากรพันธุ์สัตว์พื้นเมือง
- (๔) วางแผนและกำหนดมาตรการต่างๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมและอนุรักษ์ทรัพยากรพันธุกรรมสัตว์เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างยั่งยืน
- (๕) วางแผนและกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัยทางชีวภาพและสัตว์พันธุ์ต่างถิ่น
- (๖) วางแผนและกำหนดมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมสัตว์

๔.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาของเทคโนโลยีในการทำเกษตรกรรมและพันธกรณีทางการค้าและสิ่งแวดล้อม ทำให้การปศุสัตว์ซึ่งเป็นกิจกรรมการเกษตรจะต้องมีการปรับตัวให้สอดคล้องและเป็นไปตามความต้องการของตลาดทั้งในด้านความปลอดภัยทางอาหารและความปลอดภัยทางชีวภาพ ประกอบกับประเทศไทยมีความหลากหลายทางชีวภาพสูงที่สามารถนำมาพัฒนาเป็นองค์ความรู้สินค้าและบริการต่าง ๆ ในอนาคต

การคุ้มครองพันธุ์สัตว์เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาพันธุ์สัตว์เพื่อใช้เชิงการค้า จะต้องมีการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรมทั้งในเกษตรกรรายย่อยและธุรกิจการค้า รวมทั้งการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดสมดุลของการใช้ประโยชน์เพื่อความปลอดภัยต่อสุขภาพ อนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

๔.๓ ปัญหาหรือข้อบกพร่องที่ต้องการแก้ไข

ยังไม่มีส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมือง

๔.๔ มาตรการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจดังต่อไปนี้

การกำหนดให้มีการขึ้นทะเบียนพันธุ์สัตว์พื้นเมืองและการใช้ประโยชน์จากพันธุ์สัตว์พื้นเมือง

๔.๕ ทางเลือกอื่นที่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน

ไม่มี

๔.๖ เหตุผลที่ทำให้เชื่อว่ามาตรการนี้สามารถแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้
ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมือง พ.ศ. กำหนดให้
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ดังนี้

- (๑) ชื่อพันธุ์ ประเภท ชนิด และลักษณะเฉพาะของพันธุ์สัตว์พื้นเมืองในแต่ละท้องถิ่น
- (๒) ชื่อพันธุ์ ประเภท ชนิด และลักษณะเฉพาะของพันธุ์สัตว์พื้นเมืองที่ห้ามมิให้
นำออกนอกราชอาณาจักร
- (๓) วางระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการจดทะเบียนพันธุ์สัตว์
พื้นเมือง
- (๔) วางระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการขอใช้ประโยชน์จาก
พันธุ์สัตว์พื้นเมือง
- (๕) ชื่อพันธุ์ ประเภท ชนิด และลักษณะเฉพาะของพันธุ์สัตว์ต่างถิ่นที่ห้ามมิให้นำเข้ามา
ในราชอาณาจักร
- (๖) ชื่อพันธุ์ ประเภท ชนิด และลักษณะเฉพาะของพันธุ์สัตว์ต่างถิ่น ที่ห้ามมิให้
เพาะพันธุ์ ขยายพันธุ์ หรือจำหน่ายด้วยประการใด

๕. ใครเป็นผู้กำหนดภารกิจ

โดยที่ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพันธุ์สัตว์
พื้นเมือง การที่จะให้พันธุ์สัตว์พื้นเมืองเหล่านี้รักษาไว้เป็นมรดกของชาติ องค์กรที่จะสามารถดำเนินการ
และธำรงไว้ซึ่งสัตว์เหล่านี้ ซึ่งพันธุ์สัตว์พื้นเมืองเหล่านี้ได้ จะต้องเป็นองค์กรที่มีศักยภาพเพียงพอที่จะบังคับให้
ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด ร่างกฎหมายฉบับนี้ จึงกำหนดให้ภาครัฐเป็นผู้ทำ
ภารกิจในการส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมือง เพราะองค์กรของรัฐโดยเฉพาะกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ สามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างกว้างขวาง และครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศไทย

๖. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๖.๑ ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

รัฐมีความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมืองตลอดจนการมีมาตรการ
ต่างๆ เพื่อธำรงไว้ให้เป็นมรดกของชาติ

๖.๒ การใช้บังคับกฎหมาย

รัฐมีความจำเป็นจะต้องมีบทบาทในการส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมือง
เพื่อปกป้องคุ้มครองพันธุ์สัตว์พื้นเมืองเหล่านี้ให้เป็นมรดกของชาติ และมาตรการในการนำสัตว์พื้นเมืองไปใช้
ประโยชน์ ซึ่งกรมปศุสัตว์เป็นหน่วยงานที่มีนักวิชาการกำกับดูแลการบังคับใช้ให้เป็นไปตามกฎหมายได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ

๖.๓ สภาพบังคับของกฎหมาย

กฎหมายฉบับนี้มีสภาพบังคับใช้เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ
กฎหมาย

๗. ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

ไม่มี

๘. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์พื้นเมืองตามชนิดพันธุ์และตามพื้นที่และผู้ปรับปรุง
พัฒนาพันธุ์สัตว์ ได้รับประโยชน์จากกฎหมายนี้

/๙. ความพร้อม...

๙. ความพร้อมของภาครัฐ

๙.๑ กรมปศุสัตว์มีความพร้อมในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติโดยมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ทั้งในราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาค

๙.๒ ในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย กรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงาน สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลตามประกาศสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เรื่องแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘ รัฐบาล ด้านที่ ๙ การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

๙.๓ งบประมาณที่ใช้ในการส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมืองเป็นภารกิจปกติของกรมปศุสัตว์สามารถใช้จ่ายจากเงินงบประมาณได้ ประกอบกับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมือง พ.ศ. มุ่งเน้นการคุ้มครองและการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมืองเป็นสำคัญ จึงไม่มีความจำเป็นต้องตั้งกองทุนส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมือง และคณะกรรมการกลั่นกรองจัดตั้งทุนหมุนเวียนไม่อนุมัติให้จัดตั้งกองทุนส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมืองในร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมือง พ.ศ.

๑๐. วิธีการดำเนินงาน การตรวจสอบ และการประเมินผลสัมฤทธิ์

คณะกรรมการส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมือง กำหนดวิธีการดำเนินงาน การตรวจสอบ และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

๑๐.๑ มีการประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๑๘ ครั้ง

๑๐.๒ มีการจ้างที่ปรึกษากฎหมายทำการศึกษาเพื่อปรับปรุงกฎหมาย

๑๐.๓ จัดทำสัมมนารับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ ในพื้นที่ของสำนักงานปศุสัตว์เขต จำนวน ๙ เขตทั่วประเทศ เช่น บุคลากรกรมปศุสัตว์ มหาวิทยาลัย สมาคมที่เกี่ยวข้องกับการปศุสัตว์ และเกษตรกร

๑๐.๔ จัดสัมมนาประชาพิจารณ์ร่างกฎหมายเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ ณ โรงแรมเอเชีย กรุงเทพฯ และจัดประชุมในปี ๒๕๕๙ อีก ๘ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ จัดประชุมที่ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์หนองขวาง จังหวัดราชบุรี วันอังคารที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๒ จัดประชุมที่ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ท่าพระ จังหวัดขอนแก่น วันพุธที่

๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๓ จัดประชุมที่สำนักงานปศุสัตว์เขต ๕ จังหวัดเชียงใหม่ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๔ จัดประชุมที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา วันจันทร์ที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๕ จัดประชุมที่ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์สุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี วันอังคารที่

๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๖ จัดประชุมที่ด่านกักกันสัตว์สงขลา จังหวัดสงขลา วันพุธที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๗ จัดประชุมที่โรงแรมบ้านสวนรีสอร์ท จังหวัดนครสวรรค์ วันพุธที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๘ จัดประชุมที่โรงแรมวิค ๓ บางกอก (VIC 3 BANGKOK) กรุงเทพมหานคร วันศุกร์ที่

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ทั้งนี้ กรมปศุสัตว์ได้นำความเห็นจากเวทีประชาพิจารณ์มาวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมือง พ.ศ. ... ขึ้นมาใหม่ และสรุปปัจจัยที่จะทำให้การส่งเสริมและอนุรักษ์ พันธุ์สัตว์พื้นเมืองประสบผลสำเร็จ มีประเด็นดังนี้

- (๑) บุคลากร ต้องมีความเป็นมืออาชีพในการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน
- (๒) วิสัยทัศน์ ในการริเริ่มพัฒนาสิ่งใหม่ให้ทันต่อเหตุการณ์ของโลกทั้งในปัจจุบัน และอนาคต
- (๓) ทุนสังคมและค่านิยมของคนไทยในการคุ้มครองพันธุ์สัตว์พื้นเมือง
- (๔) โครงสร้างการส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมือง ประกอบด้วยองค์การที่ดูแลกำหนด นโยบายและมาตรการ ซึ่งได้กำหนดคณะกรรมการขึ้นมา ๑ ชุด คือ คณะกรรมการส่งเสริมและอนุรักษ์ พันธุ์สัตว์พื้นเมือง และมีกรมปศุสัตว์เป็นองค์กรที่ดูแลและประสานงาน